

Godhed, Retfærdighed og Visdom". Det er jo store Løfter, Forfatteren giver, og der kunde nu, da der er gaaet over 30 Aar siden den Tid, være Grund til at spørge, om denne hans Spaadom er gaaet i Opfyldelse. Jeg maa desværre sige, at Forudsætningen er gaaet i Opfyldelse for betydelige Dele af vort Folk. Der er, naar vi ser ud over vort Folk, ikke saa faa, som har faaet dækket til for dette Spejderøje, og som ingen Strøm af Kærlighed sender opad. Spørgsmaalet bliver da, om den er kommet til at strømme hen over Menneskene, om den har skabt denne Guldalder paa Jorden. Naar jeg ser ud over Folket og spørger, om denne Guldalder er til Stede, om denne Kærlighedsstrøm er kommet Menneskene til gode, synes jeg ikke, det er Tilfældet, og jeg tvivler om, at nogen i den Henseende tør modsige mig. Jeg synes, at vi snarere er ved at høste Frugterne af et Egoismens Evangelium, som ogsaa er blevet forkyndt for Folket, og at vi er ved at blive skilt ad i mange Afdelinger, som hver for sig vil raade og have sin egen Fordel fremfor at se paa det fælles Samfunds Bedste. Jeg tror, at den paagældende Forfatter har taget fejl. Det er ikke gaaet saadan, som han har tænkt sig, og det kommer af, at han har glemt at tage i Betragtning, at man ikke saadan uden videre kan overflytte menneskelig Følelse fra den ene Plads til den anden.

Det er sikkert nok, at den Tankegang, som ligger bag ved Bestræbelserne hos dem, der har haft den store Krigsfortjeneste, og hos mangfoldige Kredse vidner i højere Grad om Klassebevidsthed end om Samfundsbevidsthed. Medens vi lykkelig og vel, da vi vedtog Grundloven af 1915, fik Bugt med Privilegierne, som vi har haft at slæbe paa fra gammel Tid, er der i Europas Udvikling et og andet, der kunde tyde paa, at der kan vokse nye Privilegier op, som ikke alle er af det gode, og som det kan blive besværligt nok at have med at gøre. Et saadant Privilegium synes det mig, at ikke saa faa Korporationer, hvad enten de kalder sig Fagforeninger eller noget andet, gør Krav paa, naar de forlanger, at det skal være et Privilegium for dem, at de ikke skal holde Aftaler. Jeg lagde med Glæde Mærke til, at det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Koføed) sendte et advarende Ord ud til Statstjenestemændene om, at de ikke allerede nu skulde komme med nye Krav, og at det ærede Medlem fra Fredericia (L. Rasmussen) sluttede sig dertil. Jeg er

ikke saa sikker paa, at disse advarende Ord vil finde lydhøre Øren hos Statsfunktionærerne, og det kommer af, at der er ved at komme en Begrebsforvirring op, forekommer det mig, med Hensyn til, hvilke Retsomraader Strejkeretten omfatter, og hvor den ender. Jeg kan nemlig ikke se rettere, end at Statstjenestemændene, som er gaaet ind paa at modtage en lovordnet Løn, og som har faaet tilsikret en lovordnet Pension, ikke er stillede saadan, at de har en lovlig Strejkeret, og jeg tror, det er rigtigt, at det bliver sagt ganske lige ud. Jeg synes ikke, de har en lovlig Strejkeret, thi derved gaar de Samfundet for nær, derved bliver deres Organisationsfølelse for stærk og deres Samfundsfølelse for svag. Naar de er gaaet ind paa at modtage en Løn og tager imod den Ret til en sikret Tilværelse efter Arbejdsudtygtheds Indtræden, som Pensionsretten giver, forekommer det mig, at de ikke er ganske frit stillede med Hensyn til at indgive en bloc deres Ansøgninger om Afsked til en bestemt Dag. Det er rigtigt, at de kan indgive Ansøgning om Afsked med 3 Maaneders Varsel; men det er jo slet ikke Meningen, at de vil have deres Afsked; det er deres Mening, at det skal bruges som et Kampvaaben, og saa synes jeg, at de er længere ude, end godt er.

Det samme gælder forskellige andre Forhold, om end ikke i samme Grad. Det samme gælder, naar der er en større eller mindre Kreds af Arbejdere, som har et privilegeret Arbejde, som har Monopol paa et Arbejde; saa har de ogsaa under Forudsætning af, at det kan give dem en Løn, der svarer til Arbejdet, en Pligt til at udføre Arbejdet. Ellers maa de ikke have Monopol paa det, ellers maa der drages Omsorg for, at andre kan faa Lov til at udføre Arbejdet. Det er ogsaa ødelæggende for Landets Økonomi, at det er saaledes, og det glæder mig at se, at flere er standset ved dette Spørgsmaal; flere har været ved at give deres Bidrag til, at det kan blive løst, dette Spørgsmaal: Hvor er Grænsen for Strejkeretten, og naar bliver et Kontraktbrud strafbart, ogsaa naar det begaas af en Korporation? Thi at et Kontraktbrud er strafbart, naar den enkelte begaar det, er der ingen, som tvivler om. Jeg har med Glæde lagt Mærke til, at en Mand som Formanden for Arbejdsmændenes Fagforening, Lyngsø, og den højtærede Arbejdsminister (Stauning) har været ved at trække Grænsen for Strejkeretten eller i alt Fald har udtrykt sig paa en saadan Maade, at man aner, at